

FAQ на тему соціальної допомоги та роботи для людей зі статусом S в кантоні Базель-Штадт

Діє з 1 січня 2024 року

1. Що таке соціальна допомога в Швейцарії?

Соціальна допомога

- підтримує людей, які мають занадто мало грошей на існування та не отримують або отримують занадто мало фінансових ресурсів від соціального страхування.
- це не страхування, а підтримка держави.
- фінансується за рахунок податкових надходжень від резидентів і компаній Швейцарії.
- є «останньою мережею» системи соціального забезпечення в Швейцарії.
- підтримує, лише якщо всі інші джерела (страхування, пенсії тощо) вичерпано.
- Мета полягає в тому, щоб люди незабаром знову змогли піклуватися про себе. Тому соціальна допомога забезпечує не тільки фінансову підтримку, а й сприяє соціальній та професійній інтеграції.

2. Коли я маю право на соціальну допомогу?

- Якщо ви не можете повністю покрити власні витрати на проживання та витрати на проживання своїх дітей (за рахунок заробітної плати, майна чи іншого доходу, наприклад пенсії чи стипендії).
- Якщо ви працюєте, але зарплати не вистачає на прожиття (додаткова соціальна допомога).
- Якщо ви не можете працювати або не можете знайти роботу.

3. Чи існує також соціальна допомога для людей, які працюють?

- Соціальна допомога служить для забезпечення засобів існування. Тому люди, які можуть покривати всі витрати на проживання за рахунок оплачуваної роботи, не отримують соціальної допомоги.
- Однак, якщо вашої зарплати не вистачає для повного покриття витрат на проживання, ви отримуєте додаткову соціальну допомогу.

4. Як дізнатися, чи маю я право на соціальну допомогу?

- Якщо ви не впевнені, запишіться на прийом до соціальної допомоги, щоб визначити, чи маєте ви право на підтримку.
- Візьміть із собою всі необхідні документи (трудовий договір, платіжні відомості, виписки з банківського рахунку тощо).

Наступні **граничні значення** можуть допомогти в якості орієнтиру. Якщо ваш місячний дохід (заробітна плата, пенсія, інші доходи) нижче цієї суми, ви, швидше за все, маєте право на соціальну допомогу:

Домогосподарство з однієї особи (1 дорослий):	2505 франків
Сімейство з двох осіб (1 дорослий + 1 дитина):	3472 франка
Сім'я з трьох осіб (1 дорослий + 2 дітей):	4222 франка

5. Я знайшов роботу. Що буде з моєю зарплатою, якщо я отримаю соціальну допомогу?

- Якщо ваша заробітна плата перевищує місячну соціальну допомогу, ви можете знятися з соціальної допомоги.
- Якщо ваша зарплата нижча за щомісячну соціальну допомогу, ви й надалі отримуватимете додаткову соціальну допомогу.
- Ваша заробітна плата буде включена в розрахунок щомісячної соціальної допомоги.
- Ви отримуєте «безкоштовну допомогу» у розмірі 1/3 вашої зарплати, максимум до 400 франків і мінімум до 150 франків.
- Це означає, що ваш наявний місячний дохід збільшується мінімум на 150 франків і максимум на 400 франків.

Приклад домогосподарства з однієї особи

Бюджет без надходжень від заробітної плати Бюджет з надходженнями від заробітної плати

Основні потреби	824	824
Оренда	880	880
Додаткові витрати	200	200
Медичне страхування	601	601
Надбавка	0	400
Загальні витрати	2505	2905
Зарплата	0	-1200
Загальний дохід	0	-1200
Соціальна підтримка	2505	1705
Всього доступно	2505	2905

6. Чи можу я бути самозайнятим, якщо я отримую соціальну допомогу?

- Метою соціальної допомоги не є підтримка вас у створенні самозайнятості.
- Вступити до самозайнятості чи часткової зайнятості (неповний робочий день) можна лише у виняткових випадках і після перевірки службою соціальної допомоги.
- Ви повинні вміти виживати на ринку своєю діяльністю та мати достатньо продажів, щоб мати можливість відмовитися від соціальної допомоги. Ви не повинні мати переваги перед іншими учасниками ринку, тому що отримуєте соціальну допомогу. Це означає, що ви не можете запропонувати дешевші ціни або витратити більше часу на ту саму послугу. Це було б спотворенням конкуренції та неприйнятною невідповідністю для інших учасників ринку.
- Для будь-якої самозайнятої діяльності, включно з допоміжною діяльністю, необхідно дотримуватись вимог до звітності та погодження, наприклад, у службах соціального страхування та податкових службах. (див. «чорну роботу» нижче)
- Виплати соціальної допомоги можуть бути зменшені або скасовані, якщо ви займаєтесь самозайнятістю без згоди соціальної допомоги.

7. Мені від 16 до 25 років. Де я можу отримати підтримку щодо мовної та професійної інтеграції?

- Відвідування школи є обов'язковим у Швейцарії для дітей віком від чотирьох до приблизно 16 років.
- Обов'язкова шкільна освіта триває одинадцять років і поширюється на всіх дітей, незалежно від статусу їх проживання.
- Діти/молоді люди віком від 16 років інформуються та консультуються Відділом трудової інтеграції біженців (Fachstelle Arbeitsintegration VA/FL), а також консультаціями щодо кар'єри (Berufsberatung) та Центром перехідних пропозицій (Zentrum für Brückenangebote).
- Існують різноманітні освітні можливості для молодих людей з України.
- Ви можете звернутися безпосередньо до Відділу трудової інтеграції біженців (Hardstrasse 95).

8. Чи маю я вивчати німецьку мову, якщо я отримую соціальну допомогу?

- Так. Служба соціальної допомоги очікує, що всі біженці, які перебувають на підтримці, відвідуватимуть курси німецької мови.
- Навіть люди з хорошими знаннями англійської мови повинні відвідувати курси німецької під час пошуку роботи. Це збільшує можливості на ринку праці та є важливим для соціальної інтеграції.
- Соціальна служба фінансує та координує курси німецької мови.
- Соціальна служба також фінансує догляд за дітьми, якщо це необхідно.

9. Де я можу отримати підтримку щодо мовної та професійної інтеграції?

- Якщо ви отримуєте соціальну допомогу, ви також отримаєте особисту консультацію та підтримку щодо курсів німецької мови, навчання та трудової інтеграції в Відділі трудової інтеграції біженців.
- Під час первинної співбесіди буде обговорено вашу професійну біографію та поточну ситуацію.
- На першому етапі основна увага приділяється відвідуванню курсів німецької мови (до мовного рівня A2).
- На другому етапі відділ трудової інтеграції VA/FL обговорює з вами можливі цілі та кар'єрні перспективи в Швейцарії, і ви погоджуєте план інтеграції.
- Підписуючи план інтеграції, ви підтверджуєте, що поінформовані про свої зобов'язання щодо співпраці та погоджуєтесь брати участь у визначених заходах.

10. Я володію німецькою мовою на рівні A2. Що мені тепер робити?

- Відділ трудової інтеграції біженців перевіряє вашу можливість працевлаштування та обговорює з вами можливі перспективи кар'єрного зростання в Швейцарії.
- Відділ трудової інтеграції підтримає вас у підготовці до ринку праці за допомогою **інструктажу з роботи (Job-Coaching)**.
- Можливі заходи:
 - Пробне призначення або стажування
 - Курс або програма кваліфікації (наприклад, гастрономія, сестринська справа)
 - програма зовнішнього коучингу та медіації
 - Навчання застосуванню
 - Інтенсифікація курсу німецької мови
 - Робота на другому ринку праці (з освітніми компонентами)
- Ці заходи спрямовані на те, щоб якнайшвидше знайти роботу. Навіть після того, як ви почнете свою роботу, вас продовжуватиме підтримувати ваш інструктор із Відділа трудової інтеграції біженців.

11. Чи потрібно ставати на облік в обласний центр зайнятості (RAV)?

- Відділ трудової інтеграції біженців (Hardstrasse 95) перевіряє вашу можливість працевлаштування.
- Якщо ви «придатні для працевлаштування», ви також будете зареєстровані в Регіональному центрі зайнятості (RAV) (Hochstrasse 37).
- RAV може запропонувати вам підтримку у пошуку роботи.
- Ви повинні відвідувати зустрічі в RAV і подати заявку на роботу, запропоновану RAV.
- Навіть якщо ви зареєстровані в RAV, ви продовжуватимете отримувати консультації від Відділу трудової інтеграції біженців (Hardstrasse 95).
- Якщо ви вже зареєстровані в RAV станом на 1 січня 2024 року, ви й надалі отримуватимете підтримку та консультації від RAV.

12. Чи повинен я шукати роботу, якщо я отримую соціальну допомогу?

- Так, якщо ви «придатні для працевлаштування» і володієте німецькою мовою на рівні принаймні A2.
- співпраця з Відділом трудової інтеграції біженців та RAV та участь у консультаціях є обов'язковою.

13. Чи маю я виконувати будь-яку можливу роботу, наприклад прибирання?

- Мета полягає в тому, щоб ви якомога швидше знайшли роботу. Однак, коли це можливо, ваші ресурси, ваш потенціал і ваші кар'єрні прагнення будуть взяті до уваги.
- Оскільки не завжди є можливість відразу приступити до роботи своєї мрії, ви повинні бути готові тимчасово братися за роботу, яка не відповідає вашим бажанням.
- Відділ трудової інтеграції може вимагати від вас участі в заході професійної інтеграції (стажування, пробне призначення, курс, кваліфікаційна програма).
- На жаль, працювати в нинішній сфері діяльності не завжди можливо. Шлях до цієї мети зазвичай вимагає багато часу та терпіння на швейцарському ринку праці.

14. Мені потрібен сторонній догляд за дітьми, щоб я міг працювати. Що я можу зробити?

- Служба соціальної допомоги фінансує необхідний догляд за дітьми.
- Ваша відповідальна контактна особа допоможе вам з реєстрацією та координацією догляду за дітьми.

15. Я хотів би навчатися в університеті або технічному коледжі. Де я можу отримати підтримку?

- Відділ трудової інтеграції біженців (Hardstrasse 95) може порадити вам з цього приводу.
- Існує також Координаційний центр для біженців в Базельському університеті (Peters-platz 1).

16. Що станеться, якщо я не буду брати участь у заходах мовної та професійної інтеграції?

- Ви повинні відвідувати зустрічі та брати участь у заходах.
- Якщо ви не будете співпрацювати, виплати соціальної допомоги можуть бути зменшені або навіть повністю припинені.
- Соціальна служба може вимагати від вас взяти участь у робочому завданні, щоб перевірити вашу готовність співпрацювати.

17. Чи потрібно повертати соціальну допомогу?

- Якщо ви починаєте працювати і можете зняти з соціальної допомоги завдяки зарплаті, ви не повинні повертати соціальну допомогу.
- Законно отримані виплати соціальної допомоги не потрібно відшкодовувати в кантоні Базель-Штадт, якщо тільки ви раптово не придбаєте значні активи (наприклад, спадок у розмірі 30 000 франків для окремих осіб і понад 15 000 франків для кожної неповнолітньої дитини).

18. Чи можу я працювати без повідомлення соціальної служби?

- Ні. Ви повинні повідомляти соціальну службу про всі свої доходи. Це також стосується доходів від самозайнятості або неповного робочого часу.

19. Що таке нелегальна праця?

- Будь-яка робота повинна регулюватися договором і дотримуватись усіх правових норм. Діяльність повинна бути зареєстрована в соцстраху. Роботодавець повинен сплачувати частину заробітної плати на соціальне страхування на вашу користь.
- Будь-яка самозайнятість, будь-які послуги, які ви надаєте іншим за власний рахунок, також повинні бути зареєстровані, відповідати вимогам законодавства, і ви повинні сплачувати частину доходу до соціального забезпечення.
- Будь-яка робота за наймом і самозайнятість, яка не відповідає цим положенням, є незаконною. Це ще називають нелегальною працею (Schwarzarbeit).
- Кожен, хто виконує нелегальну роботу, вчиняє кримінальний злочин. Роботодавці, які підтримують незадекларовану працю, вчиняють кримінальне правопорушення.
- Нелегальна праця у Швейцарії контролюється та з нею ведеться боротьба.
- Якщо ви не повідомляєте про свої доходи від незадекларованої праці до соціального забезпечення, ви повинні очікувати фінансових і правових наслідків. Служба соціальної допомоги може розглянути кримінальну справу.
- Незаконно отримані соціальні виплати мають бути відшкодовані.

20. Чи повинен я повідомляти службу соціальної допомоги про всі свої доходи?

- Так. Ви зобов'язані негайно та з власної ініціативи повідомляти соціальний захист про будь-які особисті та фінансові зміни, які стосуються вас та людей, які проживають разом.
- Незаконно отримані соціальні виплати мають бути відшкодовані.
- Отримання соціальної допомоги є незаконним, наприклад, якщо ви не повідомляєте соціальній службі про свій дохід або надто пізно.
- Відкликання також є незаконним, якщо соціальна допомога визначає, що у вас є активи, про які ви не повідомили соціальну допомогу, коли приймали допомогу.

Додаткову інформацію про підтримку соціальної допомоги можна знайти в різних інформаційних листах соціальної допомоги за адресою www.support-ukraine.bs.ch/socialhilfe/finanzielle-unterstuetzung.html